

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี

รหัสวิชา ว16101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างปลอดภัย (1)

ครูผู้สอน ครูวนิดา ต่วนศิริ
ครูสีปกร ศรีพรหมทอง



การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างปลอดภัย (1)



จุดประสงค์การเรียนรู้

สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์



นักเรียนได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์

ยูทูป หรือไม



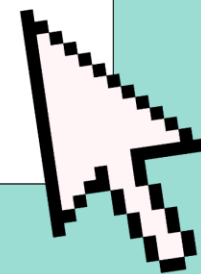
Facebook



Line

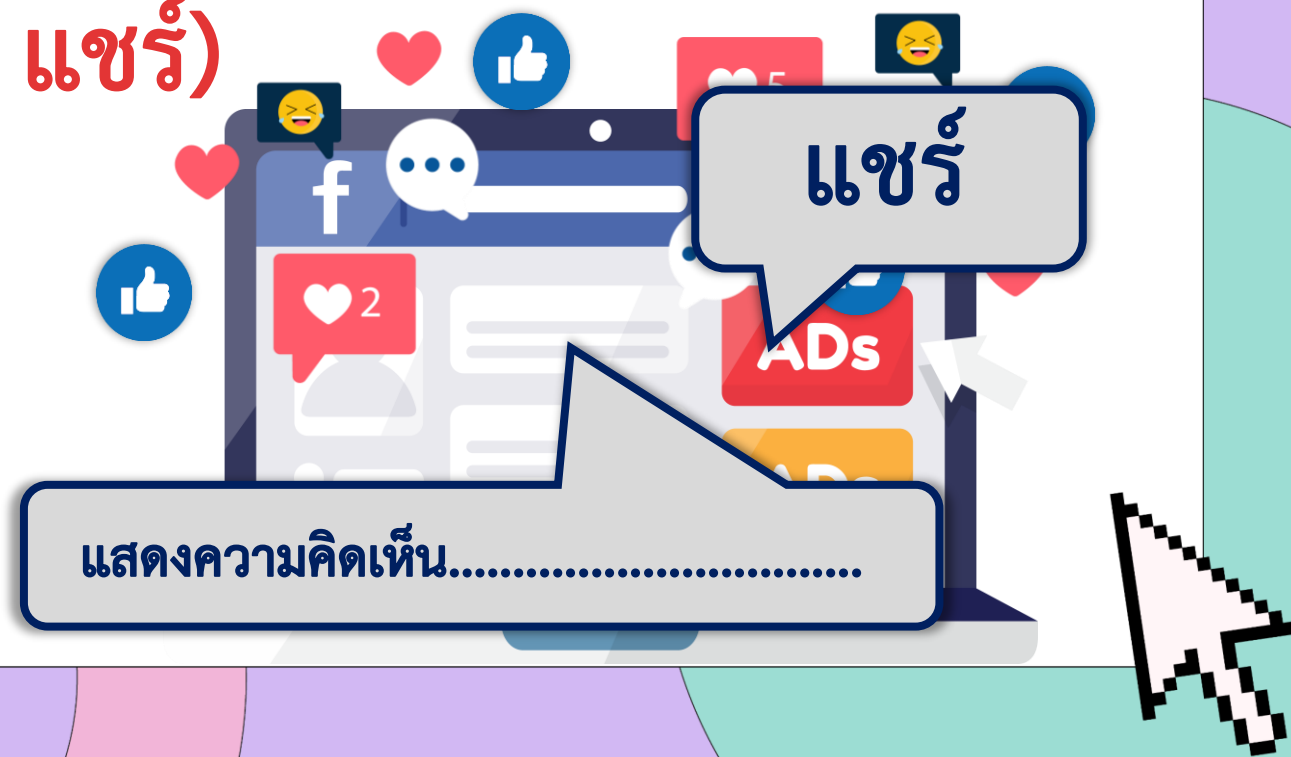


Youtube



ถ้านักเรียนได้ใช้ นักเรียนมีสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล ในระดับใดบ้าง

(กดไลก์ แสดงความคิดเห็น แชร์)





นักเรียนได้นำรูปภาพในอินเทอร์เน็ตมาใช้หรือไม่
และนักเรียนคิดว่าเราสามารถนำรูปภาพมาใช้ได้ทันที
หรือไม่

ให้นักเรียนยกมือแล้วตอบคำถามทีละคน



ใบความรู้ที่ 1 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์



สิทธิส่วนบุคคล

หมายถึง สิทธิในการเข้าถึง ค้นหาใช้งานข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และรวมถึงสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน

ใบความรู้ที่ 1 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์



ลิขสิทธิ์

หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่ม โดยการใช้สติปัญญา ความรู้ ความสามารถและความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์โดยไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น

ใบความรู้ที่ 1 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์



ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ใช้สิทธิของตนเองมากเกินไป จนบางครั้งเป็นการไปละเมิดสิทธิหรือละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานของบุคคลอื่นได้





พฤติกรรมเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิหรือลิขสิทธิ์



นำผลงานของบุคคลอื่น
ไปแอบอ้างเป็นผลงาน
ของตนเองเพื่อ
ผลประโยชน์ส่วนตัว



เผยแพร่ข้อมูล
ที่ทำให้ผู้อื่นอับอาย
หรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย



พฤติกรรมเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิหรือลิขสิทธิ์



ถ่ายภาพบุคคลอื่น
หรือภาพที่มีบุคคลอื่น
แล้วเผยแพร่โดยที่
ไม่ได้รับอนุญาต



โพสต์ แชร์ และ
แสดงความคิดเห็น
ในข้อมูลก่อให้เกิด
ความเสียหายต่อบุคคลอื่น

× × ×



เรามีสิทธิ์ในการทำงานข้อมูล ในอินเทอร์เน็ตอย่างไรบ้าง





พฤติกรรมเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิหรือลิขสิทธิ์



หากมีการนำข้อมูลของบุคคลอื่นไปใช้งานเพื่อ
ประโยชน์ทางการศึกษาหรือบุคคลอื่นในวงกว้าง
ไม่เกินไปเพื่อการค้าหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน
สามารถทำได้แต่ต้องอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ที่มาของข้อมูล : www.moc.go.th

ที่มาของภาพ : www.freepik.com

www.individual-i.com



พฤติกรรมใดบ้าง

ที่เป็นการละเมิดสิทธิและลิขสิทธิ์

ของบุคคลอื่น



ใบงาน ๐๑ : สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์และร่วมกันอภิปรายสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง ครบถ้วน

๑. จากสถานการณ์ต่อไปนี้ จงพิจารณาว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล/ลิขสิทธิ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

๑) กาสะลอง ถ่ายภาพตอนเพื่อนเปลือย แล้วโพสต์ลงในสื่อสังคมออนไลน์ โดยที่ไม่ได้บอกเพื่อนก่อน

ละเมิด ไม่ละเมิด

เนื่องจาก _____

๒) ซื้องีบ นำภาพจากอินเทอร์เน็ต มาตกแต่งเพิ่มเติม แล้วนำไปใช้เพื่อโฆษณาสินค้าของตนเอง

ละเมิด ไม่ละเมิด

เนื่องจาก _____

๓) สายหยุด นำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต มาใช้ประกอบการทำรายงาน แล้วอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ละเมิด ไม่ละเมิด

เนื่องจาก _____

ใบงาน 01

สิทธิส่วนบุคคล และลิขสิทธิ์





บทบาทของเรา..ทำให้เรามีส่วนร่วมกันและกัน



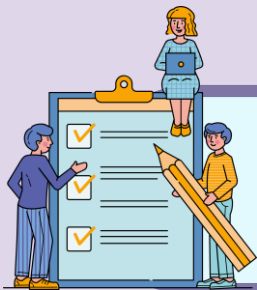
บทบาทครูปลายทาง

1. ครูแจกใบงานที่ 01 ให้นักเรียน
ต่อกลุ่ม
2. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติ
กิจกรรมและบันทึกผล



บทบาทนักเรียน

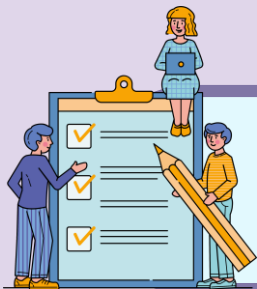
1. นักเรียนจับกลุ่ม 3-4 คน
ต่อกลุ่ม
2. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำ
ใบงานที่ 01
3. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม
ใบงานที่ 01



ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์และร่วมกันอภิปรายสถานการณ์
แล้วตอบคำถามให้ ถูกต้อง ครบถ้วน





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

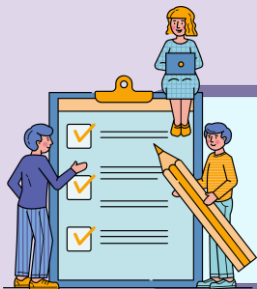
1.1 กาสะลอง ถ่ายภาพตอนเพื่อนเปลอแล้วโพสท์
ลงในสื่อสังคมออนไลน์โดยที่ไม่ได้บอกเพื่อนก่อน

ละเมิด

ไม่ละเมิด

เนื่องจาก.....
.....





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

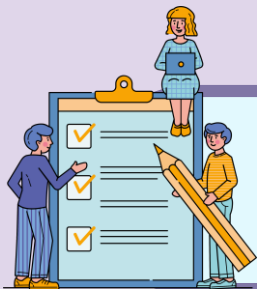
1.2 ซ่องปีบ นำภาพจากอินเทอร์เน็ตมาตกแต่งเพิ่มเติม
แล้วนำไปใช้เพื่อโฆษณาสินค้าของตนเอง

ละเมิด

ไม่ละเมิด

เนื่องจาก.....
.....





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

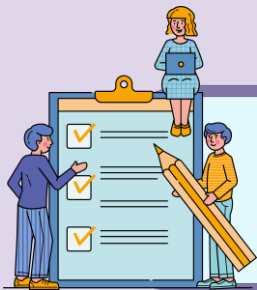
1.3 สายหยุด นำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาประกอบ
การทำรายงาน แล้วอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ละเมิด

ไม่ละเมิด

เนื่องจาก.....
.....





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

1.4 เพื่อฟ้า ถ่ายวิดีโอการเกิดอุบัติเหตุที่พบในระหว่าง
ทางกลับบ้าน แล้วโพสต์ลงในสื่อสังคมออนไลน์ทันที

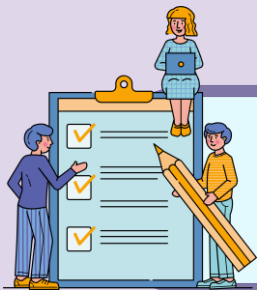
ละเมิด

ไม่ละเมิด

เนื่องจาก.....

.....

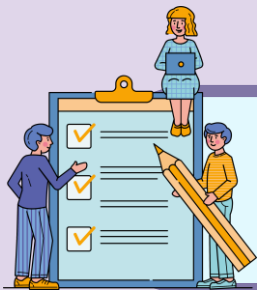




ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

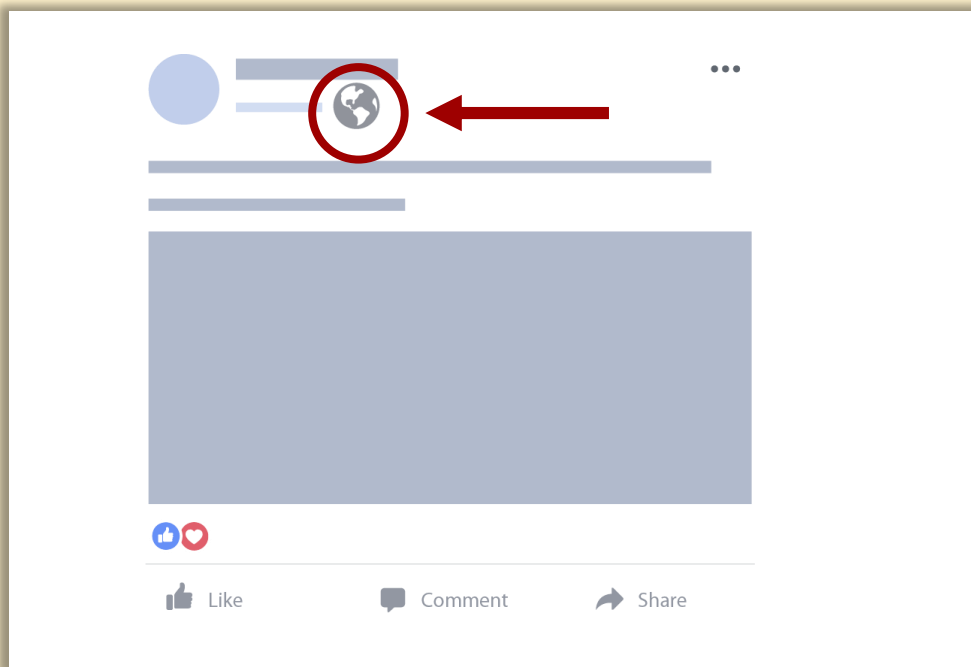
2. ให้พิจารณาให้สิทธิผู้อื่นในการเข้าถึงข้อมูลของตนเองบนสื่อสังคมออนไลน์ของผู้ใช้งาน 2 คน ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

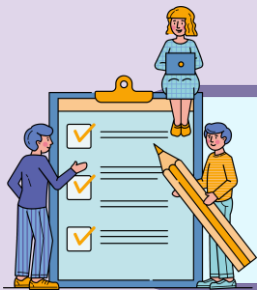
คนที่ 1



มีการเผยแพร่ข้อมูลแบบ

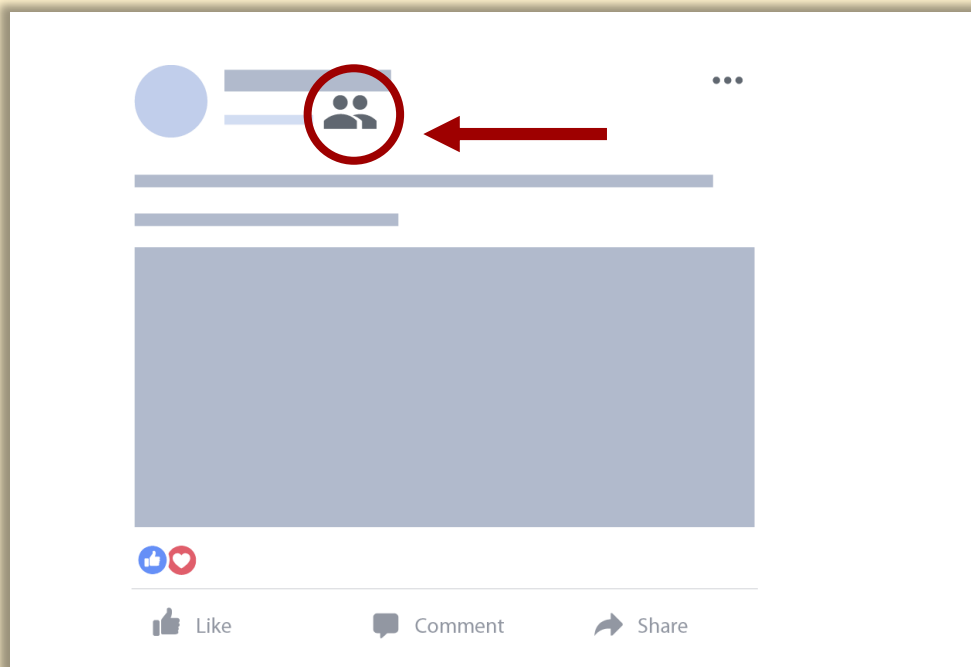
สาธารณะ

เพื่อนเท่านั้น



ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

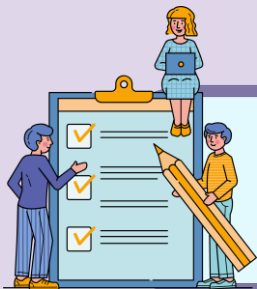
คนที่ 2



มีการเผยแพร่ข้อมูลแบบ

สาธารณะ

เพื่อนเท่านั้น

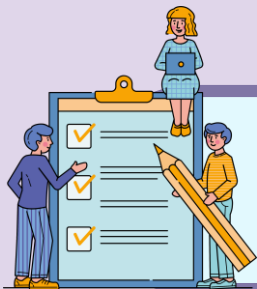


ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

2.1 บุคคลใดที่เสี่ยงต่อการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมมากกว่า.....

2.2 ข้อมูลของใคร ที่บุคคลอื่นสามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากกว่า
.....





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

2.3 ถ้าเป็นนักเรียน จะให้สิทธิ์คนอื่นเข้าถึงข้อมูลของตนเอง
แบบสาธารณะหรือแบบเฉพาะเพื่อนเท่านั้น เพราะเหตุใด

.....

.....

.....



ลงมือปฏิบัติกันเลย



ใบงาน ๐๑ : สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์และร่วมกันอภิปรายสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง ครบถ้วน

๑. จากสถานการณ์ต่อไปนี้ จงพิจารณาว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล/ลิขสิทธิ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

๑) กาสะลอง ถ่ายภาพตอนเพื่อนเปลือย แล้วโพสต์ลงในสื่อสังคมออนไลน์ โดยที่ไม่ได้บอกเพื่อนก่อน

ละเมิด ไม่ละเมิด

เนื่องจาก _____

๒) ซื้องีบ นำภาพจากอินเทอร์เน็ต มาตกแต่งเพิ่มเติม แล้วนำไปใช้เพื่อโฆษณาสินค้าของตนเอง

ละเมิด ไม่ละเมิด

เนื่องจาก _____

๓) สายหยุด นำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต มาใช้ประกอบการทำรายงาน แล้วอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

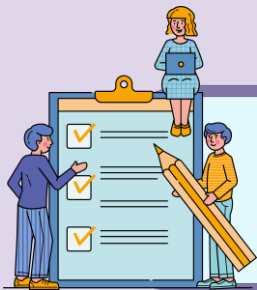
ละเมิด ไม่ละเมิด

เนื่องจาก _____

เฉลย ใบงาน 01

สิทธิส่วนบุคคล และลิขสิทธิ์

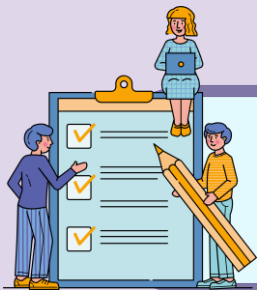




ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์และร่วมกันอภิปรายสถานการณ์
แล้วตอบคำถามให้ ถูกต้อง ครบถ้วน





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

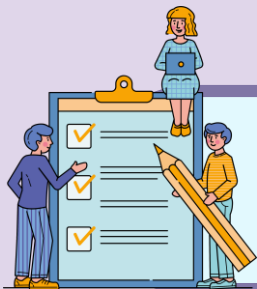
1.1 กาสะลอง ถ่ายภาพตอนเพื่อนเปลอแล้วโพสท์
ลงในสื่อสังคมออนไลน์โดยที่ไม่ได้บอกเพื่อนก่อน

ละเมิด

ไม่ละเมิด

เนื่องจาก.....การถ่ายภาพผู้อื่นและโพสท์โดยที่เจ้าตัวไม่รู้.....

.....ถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล.....



ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

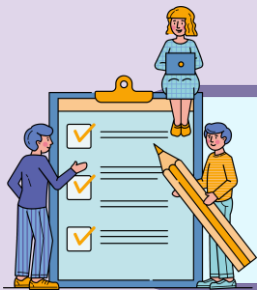
1.2 ซ่องปีบ นำภาพจากอินเทอร์เน็ตมาตกแต่งเพิ่มเติม
แล้วนำไปใช้เพื่อโฆษณาสินค้าของตนเอง

ละเมิด

ไม่ละเมิด

เนื่องจาก.....การนำภาพผู้อื่นมาโดยไม่ได้รับอนุญาต.....

.....และนำไปทำเพื่อการค้า ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์.....



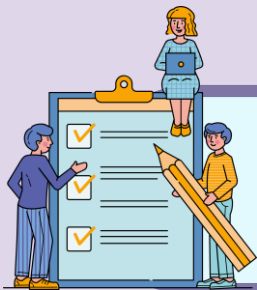
ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

1.3 สายหยุด นำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ประกอบ
การทำรายงาน แล้วอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ละเมิด

ไม่ละเมิด

เนื่องจาก.....การนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาเพื่อการศึกษา.....
.....แล้วอ้างอิงแหล่งที่มาไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์.....



ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

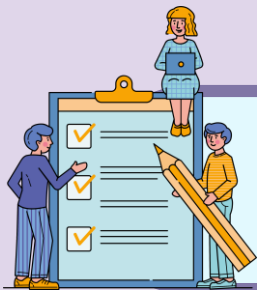
1.4 เพื่อฟัง ถ่ายวีดิโอการเกิดอุบัติเหตุที่พบในระหว่าง
ทางกลับบ้าน แล้วโพสต์ลงในสื่อสังคมออนไลน์ทันที

ละเมิด

ไม่ละเมิด

เนื่องจาก.....การถ่ายภาพผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต และโพสต์.....

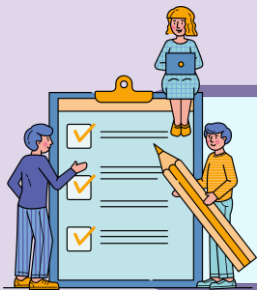
.....ลงสื่อสังคมออนไลน์ถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล.....



ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

2. ให้พิจารณาให้สิทธิผู้อื่นในการเข้าถึงข้อมูลของตนเองบนสื่อสังคมออนไลน์ของผู้ใช้งาน 2 คน ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

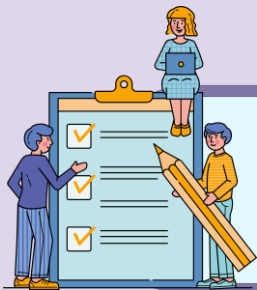
คนที่ 1



มีการเผยแพร่ข้อมูลแบบ

สาธารณะ

เพื่อนเท่านั้น



ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

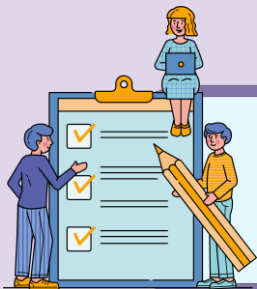
คนที่ 2



มีการเผยแพร่ข้อมูลแบบ

สาธารณะ

เพื่อนเท่านั้น

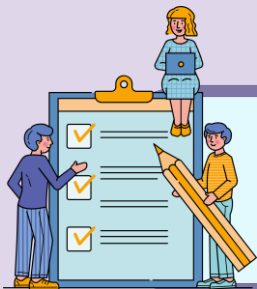


ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

2.1 บุคคลใดที่เสี่ยงต่อการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมมากกว่า...**คนที่ 1**.....

2.2 ข้อมูลของใคร ที่บุคคลอื่นสามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากกว่า
คนที่ 1.....





ใบงาน 01 สิทธิส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์

2.3 ถ้าเป็นนักเรียน จะให้สิทธิ์คนอื่นเข้าถึงข้อมูลของตนเอง
แบบสาธารณะหรือแบบเฉพาะเพื่อนเท่านั้น เพราะเหตุใด
.....แบบเฉพาะเพื่อนเท่านั้น เพราะจะมีเฉพาะเพื่อนเท่านั้น
ที่เข้าถึงข้อมูลของเราได้ จึงปลอดภัยมากกว่าแบบสาธารณะ
ที่มีคนไม่รู้จักเข้าถึงข้อมูลของเรา.....

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

๑. พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม (✓) หรือไม่เหมาะสม (✗)

- ๑.๑ ไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่แชร์ข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น
- ๑.๒ ไม่อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เนื่องจากนำมาใช้เพื่อการศึกษา
- ๑.๓ เปิดโอกาสให้คนอื่นเข้าถึงข้อมูลทุกอย่างได้แบบสาธารณะ
- ๑.๔ ถ้าเจอพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของคนอื่นต้องรีบถ่ายรูปหรือวิดีโอแล้วแชร์ทันที
- ๑.๕ แจ้งครูหรือผู้ปกครองทันทีเมื่อไม่แน่ใจว่าได้รับข้อมูลที่เหมาะสมหรือไม่

๒. จากกิจกรรมนี้สรุปได้ว่า

การนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้งาน ต้องพึงระมัดระวังเรื่องลิขสิทธิ์ของเจ้าของผลงาน

การเผยแพร่ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตต้องเป็นข้อมูลของตนเองที่ไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น

คำถาม

หลังจากทำกิจกรรม





บทบาทของเรา..ทำให้เรามีส่วนร่วมกันและกัน



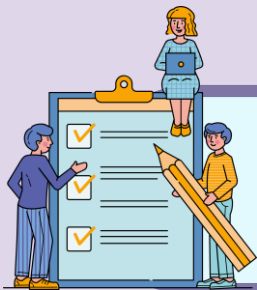
บทบาทครูปลายทาง

1. ครูแจกใบงานหลังจากการทำกิจกรรม
2. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
3. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและบันทึกผล



บทบาทนักเรียน

1. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำคำถามหลังจากการทำกิจกรรม
2. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมคำถามหลังจากการทำกิจกรรม

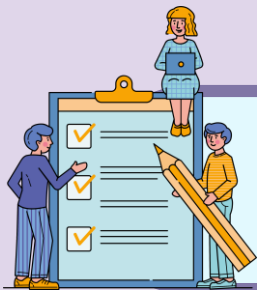


คำถามหลังจากทำกิจกรรม

1. จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นพฤติกรรม
ที่เหมาะสม (✓) หรือ ไม่เหมาะสม (X)

..... 1.1 ไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่แชร์ข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อ
บุคคลอื่น

..... 1.2 ไม่อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
เนื่องจากรนำมาใช้เพื่อการศึกษา



คำถามหลังจากทำกิจกรรม

..... 1.3 เปิดโอกาสให้คนอื่นเข้าถึงข้อมูลทุกอย่าง
ได้แบบสาธารณะ

..... 1.4 ถ้าเจอพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของคนอื่น
ต้องรีบถ่ายรูปหรือวิดีโอแล้วแชร์ทันที

..... 1.5 แจ้งครูหรือผู้ปกครองทันทีเมื่อไม่แน่ใจว่าได้รับข้อมูล
ที่ไม่เหมาะสมหรือไม่

ลงมือปฏิบัติกันเลย



คำถามหลังจากทำกิจกรรม

๑. พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม (✓) หรือไม่เหมาะสม (✗)

- ๑.๑ ไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่แชร์ข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น
- ๑.๒ ไม่อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เนื่องจากนำมาใช้เพื่อการศึกษา
- ๑.๓ เปิดโอกาสให้คนอื่นเข้าถึงข้อมูลทุกอย่างได้แบบสาธารณะ
- ๑.๔ ถ้าเจอพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของคนอื่นต้องรีบถ่ายรูปหรือวิดีโอแล้วแชร์ทันที
- ๑.๕ แจ้งครูหรือผู้ปกครองทันทีเมื่อไม่แน่ใจว่าได้รับข้อมูลที่เหมาะสมหรือไม่

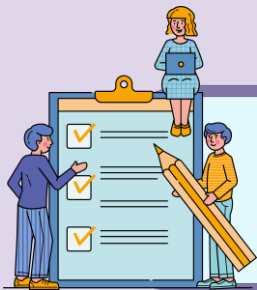
๒. จากกิจกรรมนี้สรุปได้ว่า

การนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้งาน ต้องพึงระมัดระวังเรื่องลิขสิทธิ์ของเจ้าของผลงาน

การเผยแพร่ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตต้องเป็นข้อมูลของตนเองที่ไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น

เฉลย คำถาม หลังจากทำกิจกรรม



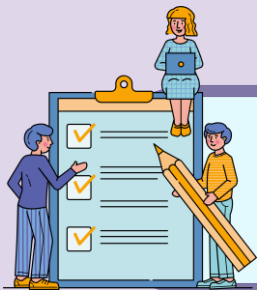


คำถามหลังจากทำกิจกรรม

1. จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นพฤติกรรม
ที่เหมาะสม (✓) หรือ ไม่เหมาะสม (X)

..... ✓ 1.1 ไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่แชร์ข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อ
บุคคลอื่น

..... X 1.2 ไม่อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
เนื่องจากรนำมาใช้เพื่อการศึกษา



คำถามหลังจากทำกิจกรรม

...X... 1.3 เปิดโอกาสให้คนอื่นเข้าถึงข้อมูลทุกอย่าง
ได้แบบสาธารณะ

...X... 1.4 ถ้าเจอพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของคนอื่น
ต้องรีบถ่ายรูปหรือวิดีโอแล้วแชร์ทันที

...✓... 1.5 แจ้งครูหรือผู้ปกครองทันทีเมื่อไม่แน่ใจว่าได้รับข้อมูล
ที่ไม่เหมาะสมหรือไม่

สรุปบทเรียน





บทบาทของเรา..ทำให้เรามีส่วนร่วมกันและกัน



บทบาทครูปลายทาง

ครูให้ตัวแทนนักเรียนออกมา
เขียนข้อสรุปหน้ากระดาน และ
ร่วมสรุปไปพร้อมกับนักเรียน



บทบาทนักเรียน

นักเรียนตัวแทนออกมา
สรุปหน้าชั้นเรียน

ทำกิจกรรมสรุป



สรุป

จากกิจกรรมในวันนี้เราสรุปได้ว่า...

การนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้งาน
ต้องพึงระมัดระวังเรื่องลิขสิทธิ์ของเจ้าของผลงาน
การเผยแพร่ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตต้องเป็นข้อมูลของ
ตนเองที่ไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น





บทเรียนครั้งต่อไป

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างปลอดภัย (2)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th



สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ที่ 2 อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต
- ใบงาน 02 อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th